

Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, Y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol
Oriel Celf Gyfoes Genedlaethol – Cynnig safle angori

24.08.2023

1. Trosolwg a Chefndir

- 1.1. Mae'r Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol yn brosiect cyffrous a phwysig i Gymru. Bydd sefydlu hyb angori a buddsoddi yn y gwaith o ehangu'r safleoedd rhanbarthol yn cyfrannu'n sylweddol i economi a nawws ddiwylliannol Cymru. Mae'r cynnig hwn yn gyfle i sefydlu oriel genedlaethol sy'n canolbwyntio ar gelf fodern a chyfoes, yn debyg i Oriol Genedlaethol Celf Fodern yr Alban ac Amgueddfa Celf Fodern Iwerddon. Byddai cyflawni hyn yn rhoi Cymru yn yr un man â gwledydd eraill y Deyrnas Unedig, gan gynnig llwyfan ar gyfer mynegiant cenedlaethol ac archwilio diwylliannol, fel y gwelir mewn gwledydd eraill.
- 1.2. Cyflwynodd Cyngor Abertawe, mewn partneriaeth ag Urban Splash, gynnig i ystyried y Ganolfan Ddinesig yn hyb angori'r Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol ym mis Mawrth 2023. Roedd y cynnig yn nodi gweledigaeth ar gyfer yr oriel, dyluniad pensaernïol, strwythur llywodraethu, ei rôl yn y dirwedd ddiwylliannol, a dull o gyflawni'r rhaglen gyfalaf a'i gweithrediad parhaus. Roedd tîm y cynnig yn cynnwys:
  - Gwasanaethau Diwylliannol Cyngor Abertawe
  - Tîm Adfywio a Datblygu Ffisegol Cyngor Abertawe
  - Urban Splash - Partner adfywio strategol
<https://www.urbansplash.co.uk/>
  - Counterculture - Busnes diwylliannol ac ymgynghorwyr cynllunio strategol
<https://www.counterculturellp.com/>
  - Coffey - Penseiri
<https://www.coffeyarchitects.com/>
  - Gardiner & Theobald - Ymgynghorwyr Cost
<https://www.gardiner.com/>
- 1.3. Penododd Cyngor Abertawe Urban Splash yn bartner datblygu strategol hirdymor ag ef ar draws saith safle datblygu strategol mawr yn 2021, gan gynnwys safle glannau 23 erw'r Ganolfan Ddinesig, sydd wedi'i gynnwys yn y cynnig. Mae Urban Splash yn ddatblygwyr sector preifat arloesol sydd â hanes o 30 mlynedd o brosiectau trefol trawsnewidiol ac ailddefnyddio strwythurau presennol yn greadigol.

- 1.4. Yn unol ag amcanion llesiant corfforaethol Cyngor Abertawe, fel y'u diffinnir yn ei Gynllun Corfforaethol 2023/2024. <https://www.swansea.gov.uk/corporateimprovementplan>, mae ei Gynllun Rheoli Asedau a'i Strategaeth Llety gysylltiedig yn golygu adleoli swyddogaethau sydd ar hyn o bryd yn y Ganolfan Ddinesig i leoliadau mwy hygyrch ac addas i'r diben yng nghanol y ddinas erbyn 2025/6. Bydd gwacáu'r adeilad yn caniatáu ailddatblygu'r safle.
- 1.5. Mae oriel Glynn Vivian yn Abertawe yn un o 9 oriel ranbarthol sy'n ffurfio rhwydwaith cenedlaethol o orielau ledled Cymru a fydd yn darparu rhagor o fynediad i'r casgliad cenedlaethol ac yn dod â chelf gyfoes yn nes at gymunedau. Bydd y rhwydwaith o orielau yn cydweithio'n agos ag Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru i guradu arddangosfeydd gan ddefnyddio'r casgliad cenedlaethol ochr yn ochr â rhaglenni a phrosiectau Glynn Vivian hithau.
- 1.6. Mae'r ymrwymiad yn bosibl drwy gydweithrediad rhwng Cyngor Celfyddydau Cymru, Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru. Mae'r tri phartner wedi bod yn gweithio gyda gwahanol leoliadau sy'n cael eu hystyried yn rhan o'r rhwydwaith gwasgaredig o orielau ledled Cymru.
- 1.7. Mae naw lleoliad ar draws Cymru wedi cyrraedd y rhestr fer i fod yn aelodau o'r rhwydwaith o orielau, a bydd y rhain yn lleoedd lle gall pobl weld y casgliad cenedlaethol yn nes at eu cartrefi. Ar hyn o bryd cynhelir asesiad manylach ar bob un o'r lleoliadau.
- 1.8. Mae gan Gymru, ac Abertawe y cyfle i ennill cydnabyddiaeth ryngwladol yn gyrchfan ar gyfer celf fodern a chyfoes. Trwy leoli'r hyb angori yn y Ganolfan Ddinesig a sefydlu Glynn Vivian yn safle rhanbarthol yn yr un lleoliad, sicrheir mäs critigol, gan ddenu ymwelwyr lleol a chenedlaethol a darparu'r seilwaith a'r sylfaen sgiliau angenrheidiol. Gall effaith gydweithredol yr hyb angori ac oriel Glynn Vivian weithredu'n gatalydd pwerus, gan feithrin twf ac amlygrwydd sector diwylliannol Cymru.

2. Canolfan Genedlaethol Angor Oriol Celf Gyfoes – Safle a Phensaernïaeth

- 2.1. Mae cyflwyniad Cyngor Abertawe ac Urban Splash ar gyfer hyb angori'r Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol yn golygu y bydd yr oriel yn meddiannu'r Ganolfan Ddinesig a fydd wedi'i hailbwrpasu ac adeiledir 'blwch celf' newydd sbon, gan ddarparu cyrchfan hygyrch a chynaliadwy ar raddfa ac ansawdd sy'n gweddu i oriel genedlaethol.
- 2.2. Mae pensaernïaeth fodernaidd y Ganolfan Ddinesig a'i phriodoleddau ffisegol yn darparu amgylchedd addas ar gyfer dathlu celf Cymru a chelf fodern ym mhob cyfrwng, graddfa a fformat. Mae'r Ganolfan Ddinesig yn enghraifft drawiadol o foderniaeth a briwtaliaeth yr 20fed ganrif, wedi'i chynllunio gan J Webb a CW Quick, Penseiri Sir Gorllewin Morgannwg, ac wedi ei nodi gan Gymdeithas yr Ugeinfed Ganrif yn adeilad o arwyddocâd pensaernïol. Mae lleoliad yr adeilad ar lan y môr, yn edrych allan dros Fae Abertawe, ac wrth ymyl Heol Ystumllwynarth, priffordd brifwythiennol allweddol, yn ei gwneud yn un o adeiladau mwyaf gweladwy ac adnabyddus Abertawe.
- 2.3. Mae cynnig Cam 1 Urban Splash a Chyngor Abertawe yn bodloni'r holl feini prawf hanfodol a dymunol a ddiffinnir gan 'Feini Prawf Drafft Safle Angori' a ddarperir gan Is-adran Ddiwylliant Llywodraeth Cymru.
- 2.4. Bydd yr oriel yn meddiannu adenydd dwyreiniol a chanol y Ganolfan Ddinesig, gan ddefnyddio'r atriwm mawreddog 12m o uchder presennol yn fynedfa ac ail-bwrpasu

siambr y Cyngor yn awditoriwm, a'r ffreutur pen to wedi'i hail-ddychmygu'n fwyty. Mae'r ddwy adain ar Heol Ystumllwynarth yn darparu mannau oriel llinellol, gyda lle ar gyfer ystafelloedd cymunedol ac addysg ar lefel y ddaear sy'n gysylltiedig â'r mannau mynediad. Mae trin celf, storio a swyddogaethau cefn tŷ yn eistedd yn yr adrannau tir isaf ac islawr.

- 2.5. Bydd 'Blwch Celf' newydd yn cael ei osod rhwng dwy adain bresennol yr adeilad ar ochr Heol Ystumllwynarth. Mae'r Blwch Celf effeithlon yn darparu mannau arddangos plât llawr mawr addasadwy y gellir eu ffurfweddu a'u hisrannu i weddu i ystod o arddangosfeydd, digwyddiadau a chynlluniau, ac sy'n hawdd eu hadleoli neu eu cau'n rhannol wrth newid yr arddangosfa.
- 2.6. Bydd cyfuno aildefnydd addasol y strwythur presennol ag ymgorffori cydrannau a adeiladir o'r newydd yn sicrhau'r addasrwydd mwyaf wrth fodloni a rhagori ar y gofynion gofodol penodedig. Bydd mannau oriel sengl yn caniatáu lle ar gyfer gosodiadau ar raddfa fawr a chynnal arddangosfeydd sylweddol. Mae'r dyluniad yn darparu strategaethau cylchrediad a gwasanaeth effeithlon. Gall yr ateb hwn ddiwallu'r anghenion gweithredol a churadurol newidiol wrth ddarparu profiad deniadol i ymwelwyr.
- 2.7. Mae'r dyluniad yn cynnwys lleoedd sydd ag uchder nenfwd amrywiol, gydag uchder lleiaf o 6m wedi'i sicrhau drwy'r oriel. Mae nifer o fannau arddangos gydag uchder nenfwd hael 10m, wedi'u teilwra'n benodol ar gyfer arddangos cerfluniau mawr a gweithiau celf anferthol. Mae ardaloedd uchder is yn darparu ar gyfer ffurfiau eraill o gyflwyno celf, megis celf ddigidol neu gelf sy'n canolbwyntio ar y gymuned, gan sicrhau dull cynhwysfawr a chynhwysol o raglennu'r oriel. Mae gardd gerfluniau, sy'n manteisio ar nodweddion y dirwedd, yn darparu lleoedd ar gyfer arddangosfeydd arloesol ac ymdrochol.
- 2.8. Mae'r cynigion dylunio yn darparu cyfleusterau i ddarparu ar gyfer gosodiadau digidol mawr a ffurfiau'r cyfryngau newydd, fel y rhai a geir yn y Blavatnik, trwy ddarparu mannau o faint sylweddol sydd â rhychwantau strwythurol clir. Wedi'i ddylunio gyda galluoedd tywyllu, gan ganiatáu ar gyfer addasu amodau goleuo i weddu i ofynion penodol gosodiadau digidol ac arddangosfeydd eraill sydd ag anghenion gofodol a goleuo unigryw. Mae'r gallu hwn i addasu yn sicrhau bod yr oriel yn parhau i fod ar flaen y gad o ran mynegiant artistig blaengar, gan ddarparu ar gyfer ystod amrywiol o gyfryngau creadigol.
- 2.9. Croesawir artistiaid i'r oriel mewn mannau stiwdio ar gyfer 'Artistiaid Preswyl'. Wedi'u cynllunio i ddarparu ar gyfer rhaglen breswyl gylchdroadol, amharhaol, mae'r mannau stiwdio hyblyg hyn yn darparu amgylchedd ysbrydoledig i artistiaid ddatblygu ac arddangos eu gwaith. Drwy gynnig y lleoedd stiwdio hyn, bydd yr oriel yn cyfoethogi profiad ymwelwyr drwy ymgysylltu'n uniongyrchol ag artistiaid a'u prosesau creadigol.
- 2.10. Mae dyluniad yr oriel yn cynnwys lleoedd ar gyfer caffi, safleoedd manwerthu, a gweithgareddau eraill sy'n creu incwm a all weithredu'n annibynnol ar oriau oriel, gwella potensial cynhyrchu refeniw a'i wneud yn gyrchfan ar gyfer gweithgareddau diwylliannol a chymdeithasol. Mae caffi a gofod manwerthu ar y llawr gwaelod sy'n wynebu'r môr, ynghyd â bwyty pen to, y tu allan i'r llinell ddiogel, yn cyflwyno gweithrediadau masnachol hyfyw sy'n gweithredu'n atyniadau yn eu rhinwedd eu hunain.
- 2.11. Bydd mannau dysgu ac ymgysylltu hyblyg ac addasadwy yn gallu darparu ar gyfer ystod o weithgareddau, gan gynnwys gweithdai, darlithoedd, a rhaglenni rhyngweithiol wedi'u teilwra ar gyfer gwahanol grwpiau oedran a diddordebau. Mae'r agosrwydd at

leoedd oriel yn ei gwneud yn bosibl integreiddio'r arddangosfeydd yn ddi-dor â'r rhaglenni addysgol, gan greu profiad dysgu ymdrochol hygyrch.

- 2.12. Mewn lleoliad canolog, bydd mannau cymunedol o ansawdd uchel yn darparu ar gyfer ystod amrywiol o weithgareddau a digwyddiadau. Nod y dull hwn yw creu canolbwynt diwylliannol bywiog sydd nid yn unig yn gyrchfan i selogion celf ond hefyd yn fan ymgynnull i bobl gysylltu a chydweithio.
- 2.13. Y nod yw i'r prosiect gyflawni statws Sero Net, gan ei osod yn esiampl o ran cynaliadwyedd a chyfrifoldeb amgylcheddol. Mae ailddefnyddio ac adnewyddu'r adeilad presennol yn ddatrysiad cynaliadwy o ran carbon corfforedig a gweithredol. Bydd technolegau ôl-osod o'r radd flaenaf yn cael eu defnyddio, fel y bo'n briodol, i sicrhau perfformiad gorau posibl yr adeilad. Bydd elfennau'r gwaith adeiladu newydd yn cyrraedd y safonau uchaf o ran allyriadau carbon corfforedig, gweithredol a chylch oes.
- 2.14. Mae dyluniad yr oriel yn mabwysiadu egwyddor hygyrchedd i bawb, gan ddarparu mynediad di-dor ledled yr adeilad. Mae'r dyluniad yn cynnwys cynllun a mannau arbenigol clir a darllenadwy, yn ystafelloedd synhwyrdd a 'mannau newid', gan sicrhau y gall pob ymwelydd lywio a phrofi'r lleoliad yn gyfforddus ac yn ddiogel.
- 2.15. Bydd yr Oriel Celf Gyfoes Genedlaethol yn rhan sylweddol o gynlluniau ehangach i drawsnewid y Ganolfan Ddinesig a'r ardal gyfagos yn ardal glannau fywiog newydd, gan ailgysylltu Abertawe â thraeth ei dinas a'r bae sy'n wynebu'r de. Yr adeilad presennol fydd canolbwynt cyfadeilad defnydd cymysg ar raddfa fawr. Bydd yr oriel yn cyfrannu at ac yn elwa o'r amrywiaeth fywiog hon o ddefnyddiau, gan helpu i yrru ymwelwyr ychwanegol i'r safle, a denu ymwelwyr ychwanegol i'r oriel a allai fod wedi dod i'r glannau am resymau eraill.
- 2.16. Mae lleoliad canol dinas y Ganolfan Ddinesig yn cyd-fynd â menter "Canol Trefi yn Gyntaf" Llywodraeth Cymru ac yn elwa o gysylltiadau trafniadaeth rhagorol.
- 2.17. Gall cynnig dylunio'r oriel ddarparu ar gyfer nifer sylweddol o ymwelwyr blynyddol, gan gyrraedd y targed hanfodol o 750,000 o ymwelwyr y flwyddyn ac anelu at y lefel a ddymunir o filiwn o ymwelwyr y flwyddyn, gyda'r potensial i ehangu ymhellach yn ôl yr angen. Mae maint y safle yn fwy na chapasiti'r lleoliadau presennol yn y ddinas, sy'n amrywio o 75,000 i 200,000 o ymwelwyr y flwyddyn, gan ddangos potensial yr oriel i ddenu cynulleidfaoedd mwy o faint.

3. Hyb Angori Oriel Celf Gyfoes Genedlaethol – Modelau Llywodraethu, Cyllid, Gweithredol, a Rhaglennu

- 3.1. Mae'r cynnig a gyflwynwyd, yn unol â gwahoddiad cynigion Cam 1, yn nodi modelau cyllido a llywodraethu awgrymedig, wedi'u llywio gan gyngor arbenigol, a dadansoddi'r canlynol (cynhwysir yr adroddiad cysylltiedig yn atodiad i'r cynnig):
  - Adolygiad llawn o raglen, graddfa, llywodraethu a chyllid orielau tebyg
  - Anghenion artistiaid
  - Anghenion ymwelwyr a'r gymuned
  - Gofynion y sector addysg bellach ac uwch
  - Modelu niferoedd ymwelwyr a threiddiad cysylltiedig y farchnad
  - Ffynonellau incwm a ragwelir ar draws ystod o senarios ymweld
  - Strategaethau a pholisïau cenedlaethol, rhanbarthol a sefydliadol perthnasol

- 3.2. Yr argymhelliad yw i'r Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol gael ei hariannu a'i staffio trwy sefydliad cenedlaethol a gaiff ei sefydlu o'r newydd, hyd braich oddi wrth y llywodraeth gyda phwerau annibynnol o ran llywodraethu, gwneud penderfyniadau, codi arian, a chynhyrchu incwm ond wedi'u hariannu'n sylweddol, at ddibenion cyfalaf a refeniw, trwy gymhorthdal gan y llywodraeth. Mae'r model hwn yn unol â modelau a welir mewn orielau cenedlaethol a mawr tebyg.
- 3.3. Byddai Cyngor Abertawe, ynghyd ag Urban Splash, yn gweithio'n agos gyda'r sefydliad i gyflawni'r prosiect.
- 3.4. Mae'r cyflwyniad yn cynnwys strwythur staffio drafft gyda'r arbenigedd angenrheidiol i gyflwyno'r rhaglen arddangos, arddangosfeydd casgliadau a chysylltu â'r casgliad cenedlaethol a'r orielau lloeren.
- 3.5. Mae'r cynnig yn cyflwyno arfarniad cost lefel uchel sy'n ymwneud â chostau cychwynnol a pharhaus darparu'r safle angori, gan gynnwys:
- Costau prosiect cyfalaf.
  - Costau gweithredu / refeniw/gweithredu blynyddol parhaus.
  - Costau datblygu sefydliadol a gweithgareddau cyn agor: mae'n ofynnol datblygu capasiti sefydliadol dros gyfnod o flynyddoedd cyn agor i reoli'r datblygiad, cynllunio'r rhaglen agoriadol, a sicrhau parodwydd gweithredol.
- 3.6. O dan fenter ar y cyd neu bartneriaeth ag Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru, bydd yr oriel newydd yn curadu ac yn cyflwyno rhaglen sy'n ei galluogi i ddod yn lleoliad canolog ar gyfer arddangosfeydd o gasgliadau cenedlaethol parhaol Amgueddfa Cymru, Llyfrgell Genedlaethol Cymru a'r orielau rhanbarthol. Mae'r cais yn nodi fframwaith ac amserlen arddangos awgrymedig lawn wedi'i chostio a'i datblygu trwy ddadansoddi amcanion arfaethedig yr oriel, a rhaglenni arddangos sefydliadau tebyg.
- 3.7. Byddai rhaglenni digidol a mynediad digidol yn ddaliadau sylfaenol wrth wraidd unrhyw raglen neu fodolau gweithredu a fyddai'n rhan o'r Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol. Er bod y Ganolfan Ddinesig yn cynnig mwy na digon o le a chyda buddsoddiad, yr amodau cywir i ofalu am gasgliadau ar yr ystyr draddodiadol o ran diogelwch, cadwraeth, rheolaethau amgylcheddol, mae hefyd yn darparu lle rhagorol i'r cyhoedd ymgysylltu'n ddigidol â'r casgliad trwy Gelf Ar Cyd a systemau rheoli casgliadau eraill.
- 3.8. Bydd yr oriel yn gweithio yn ôl Egwyddorion Cyngor Cyfarwyddwyr Amgueddfeydd Cenedlaethol ar gyfer Benthycia gan gynnwys y disgwyliad y bydd yn bodloni'r safonau ar gyfer amgylchedd a diogelwch a nodir yng Nghanllawiau Cynllun Indemniad y Llywodraeth ar gyfer sefydliadau anghenedlaethol neu fel y cytunwyd â'r sefydliad benthycia. Gwasanaethau Diwylliannol y Cyngor a'i bartneriaid sy'n gyfrifol am reoli a churadu Oriol Gelf Glynn Vivian; Arddangosfa Dylan Thomas; Amgueddfa Abertawe; Archifau Gorllewin Morgannwg ac Amgueddfa Genedlaethol y Glannau, y mae gan bob un ohonynt Achrediad MA ac wedi'u rhwydweithio i'w cymheiriaid yn rhyngwladol. Glynn Vivian, ochr yn ochr â Mostyn ac Artes Mundi, yw'r unig dair oriel sy'n rhan o Rwydwaith PlusTate yng Nghymru, sy'n cefnogi rhagoriaeth yn ei raglenni arddangos a dysgu cyfoes. Mae'r broses ar gyfer cydlynu a hwyluso arddangosfeydd teithiol a chyfnewid yn adnabyddus ac yn cael ei defnyddio'n rheolaidd, gan sicrhau benthyciadau o gasgliadau cenedlaethol a rhyngwladol ac i'r gwrthwyneb. Gydag addasiad priodol o ran rheolaethau amgylcheddol, mesurau diogelwch i'w harddangos a'u storio, byddai hwn yn lle oriel o'r radd flaenaf. Mae llawr gwaelod isaf y Ganolfan Ddinesig, a ddefnyddir ar hyn o bryd gan y Llyfrgell Ganolog yn gyfleuster dosbarthu ar gyfer 17 o lyfrgelloedd, yn darparu mynediad rhagorol ac yn llwytho cyfleusterau'r bae ar gyfer derbyn a dosbarthu

gwaith celf. Mae rhestr o bartneriaethau arddangos cenedlaethol a rhyngwladol posibl wedi'i chynnwys yn y cynnig.

4. Rhinweddau'r Model Arfaethedig – 8-10 safle rhanbarthol a hyb angori

4.1. Mae Cyngor Abertawe yn cydnabod rhinweddau'r model arfaethedig o safleoedd rhanbarthol a hyb angori. Bydd angen modelau ariannu cyfalaf a refeniw priodol, a datblygu adnoddau, er mwyn sicrhau cynaliadwyedd a bywiogrwydd hirdymor y safleoedd rhanbarthol, yr hyb angori, a'r sefydliadau a'r rhwydweithiau diwylliannol cenedlaethol a lleol presennol. Mae gan yr hyb angori sydd wedi'i lleoli yn y Ganolfan Ddinesig, a'r Glynn Vivian yn safle rhanbarthol, y potensial i gyfrannu'n sylweddol at sector celf fodern a chyfoes Cymru. Gallai eu hymdrechion cyfunol, mewn un gyrchfan, fod yn gatalydd pwerus, gan hybu twf ac amlygrwydd y maes artistig hwn.

Mae'r rhinweddau yn cynnwys:

4.2. Datgelu'r casgliadau cenedlaethol i gynulleidfaoedd newydd drwy alluogi mynediad i'r cynulleidfaoedd ehangaf a mwyaf amrywiol drwy'r hyb canolog ar raddfa fwy a safleoedd lleol. Bydd hyb angori yn gallu arddangos casgliadau sydd ar hyn o bryd yn cael eu storio oherwydd cyfyngiadau arddangos a chapasiti.

4.3. Rhoi oriel i Gymru sydd â'r seilwaith angenrheidiol i alluogi cyfranogiad pellach yn y byd celf rhyngwladol trwy gomisiynau, cydweithrediadau ac arddangosfeydd teithiol.

4.4. Creu canolbwynt ar gyfer celf fodern a chyfoes Cymru ac artistiaid i ddathlu diwylliant a hunaniaeth Cymru heddiw. Gan weithio ochr yn ochr â'r 8-10 safle rhanbarthol a'r sefydliadau partner cenedlaethol, byddai'r hyb angori'n llwyfan i archwilio a thrafod beth yw'r Gymru gyfoes: beth yw ei gwreiddiau, sut deimlad yw bod yn Gymro neu'n Gymraes heddiw, sut olwg sydd ar Gymru yn y dyfodol.

4.5. Sefydlu hyb ar gyfer sector celfyddydau gweledol Cymru, gan ddarparu canolfan o bwys, o'r radd flaenaf, curadurol, gweinyddol, logistaidd ar gyfer y model rhanbarthol arfaethedig. Felly, yn y dyfodol, diogelu'r gwaith o gynhyrchu ac ymgysylltu â chasgliadau celf a threftadaeth yn oes y diwylliant digidol a'r newid yn yr hinsawdd.

4.6. Cyfrannu i'r gwaith o ddatblygu sgiliau a thalentau sylweddol:

4.6.1. Rhoi cyfleoedd i staff yr oriel ddatblygu eu hymarfer a'u profiad mewn meysydd ymchwil a sgiliau newydd, gan gynnwys o ran curadu, casgliadau, a rheoli arddangosfeydd, o fewn cyd-destun oriel o bwys rhyngwladol.

4.6.2. Byddai'r hyb angori yn adnodd pwysig i'r system addysg gelfyddydol bellach ac uwch. Mae gan y prosiect y potensial i ymgysylltu ag ystod o sefydliadau addysgol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol, gan alluogi myfyrwyr a staff i elwa o gyfleoedd talent a datblygiad proffesiynol, gan gynnwys y gallu i ddysgu mewn 'amser go iawn' yng nghyd-destun yr oriel.

4.7. Gweithredu'n gonglfaen yr adfywio trefol ac yn elfen strategol allweddol wrth ddarparu economi ymwelwyr a diwylliannol gryfach.

4.7.1. Byddai'r hyb angori yn ased ac yn atyniad ar raddfa genedlaethol a rhyngwladol. Wedi'i lleoli yn y Ganolfan Ddinesig mewn gyrchfan glannau fywiog, byddai'r hyb yn gatalydd hanfodol ar gyfer twf pellach yn ail ddinas Cymru a'r economi rhanbarthol ehangach trwy ddenu ton newydd o fuddsoddiad, ymwelwyr a datblygiad cynaliadwy.

- 4.7.2. Mae rhaglen adfywio Abertawe yn diogelu ei rôl yn brifddinas ranbarthol de-orllewin Cymru, gan hwyluso twf yr economïau rhanbarthol a chenedlaethol ehangach. Llynedd, cyflawnwyd ei gynllun mawr cyntaf, Bae Copr, gydag arena nodedig â 3,500 o seddi, parc arfordirol, a chartrefi newydd. Y flwyddyn nesaf bydd nifer o ddatblygiadau newydd yn agor, gan gynnwys y gweithle sy'n canolbwyntio ar dechnoleg y Fargen Ddinesig ar 71/72 Ffordd y Brenin, Canolfan Gymunedol y Cyngor, yn ogystal â Theatr y Palas ar ei newydd wedd. Mae Gwaith Copr hanesyddol Hafod Morfa yn elwa o Ddistyllfa Penderyn a'r Ganolfan Ymwelwyr sydd newydd agor a'r cynnig gwerth £29 miliwn i'r gronfa Ffyniant Bro a gyhoeddwyd yn ddiweddar ar gyfer Cwm Tawe Isaf. Mae Cyngor Abertawe'n gweithio gydag Urban Splash i gyflwyno safleoedd eraill gan gynnwys Canol Abertawe a glan yr afon St Thomas. Bydd seilwaith newydd yn ailgysylltu craidd trefol Abertawe â'i draeth; 'Ffordd I'r Môr' gyda chyswllt Canol Abertawe, Bae Copr a Glannau'r Ddinas trwy lwybr teithio llesol di-draffig. Mae'r cynlluniau strategol hyn ar raddfa fawr yn ceisio sicrhau twf o ran swyddi, gwerthoedd, a buddsoddiad preifat, gan adeiladu gallu'r ddinas i gynnal datblygiad hyfyw.
- 4.7.3. Byddai Hyb Angori Oriel Celf Gyfoes Genedlaethol a safle rhanbarthol Glynn Vivian yn atyniadau a hwyluswyr allweddol o fewn rhwydwaith diwylliannol ehangach. Bydd yn gwella rhwydwaith oriel presennol Abertawe drwy ddenu ymwelwyr i'r ddinas a fydd hefyd â diddordeb yn y cynnig celfyddydau gweledol ehangach yn Abertawe. Mae hanes y ddinas o gynnal digwyddiadau ac atyniadau mawr, megis Sioe Awyr Cymru, Proms yn y Parc, y BBC, a chyngherddau sy'n cynnwys artistiaid byd-enwog, yn dangos ei gallu i farchnata, rheoli a chynnal ei phortffolio diwylliannol.

Diwedd.